

**MONITORING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH
W POWIECIE MIASTO PŁOCK
RAPORT I/P/2009**

Stan za I półrocze 2009

Opracowanie:

Stanowisko ds. statystyki i analiz

Płock, październik 2009 r.

Wstęp

Zgodnie z art. 9 ust. 1 pkt. 9 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tj. Dz. U. z 2008 r. nr 69, poz. 415 ze zm.) do zadań samorządu powiatu należy m.in. prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych. Badanie ma na celu bieżącą analizę lokalnego rynku pracy. Dzięki procesowi systematycznego śledzenia zachodzących tam zmian w popycie [na pracę] i podaży [zasobów pracy] możliwe jest formułowanie wniosków i krótkoterminowych prognoz ułatwiających m.in. opracowywanie i wdrażanie programów aktywizacji osób bezrobotnych i programów kształcenia.

Głównymi odbiorcami raportu są wszystkie podmioty zainteresowane lokalnym rynkiem pracy i jego diagnozą, począwszy od publicznych służb zatrudnienia, poprzez instytucje szkoleniowe, na szkołach ponadgimnazjalnych kończąc.

Poniższy raport został przygotowany według wytycznych Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej i zawiera m.in. ranking 30 zawodów deficytowych (i 30 nadwyżkowych) na poziomie sześciocyfrowego kodu zawodu oraz inne dane statystyczne zgromadzone przez Miejski Urząd Pracy w Płocku (z załącznika nr 2 do sprawozdania MPiPS-01 *Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy* oraz załącznika nr 3 do sprawozdania MPiPS-01 *Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów i specjalności*).

W raporcie wykorzystano metodologię badań według zaleceń ministerialnych, definicje zawodu deficytowego i nadwyżkowego oraz definicje wskaźników intensywności deficytu (nadwyżki).

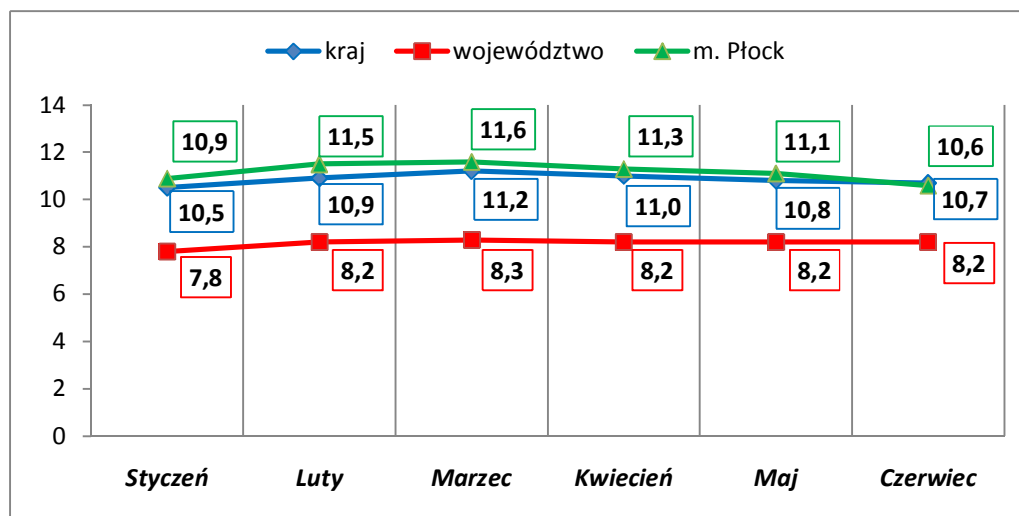
Analiza bezrobocia według zawodów (grup zawodów) na terenie miasta Płocka w I półroczu 2009 r.

Według stanu na koniec czerwca 2009 r. w rejestrach Miejskiego Urzędu Pracy figurowały 6.984 osoby, w tym 4.021 kobiet. W stosunku do analogicznego okresu 2008 r. ogólna liczba bezrobotnych spadła o blisko 20%, a liczba bezrobotnych kobiet o ponad 25%.

Z kolei w ciągu całego I półrocza 2009 r. zarejestrowały się łącznie 6.703 osoby bezrobotne, z czego 44,8% stanowiły kobiety (3.004 os.).

W czerwcu stopa bezrobocia w mieście kształtowała się na poziomie 10,6%. W tym samym okresie stopa bezrobocia w kraju wyniosła 10,7%, a w województwie – 8,2%. Wysokość tego wskaźnika spadła odpowiednio o 0,5 i 0,3 punktu procentowego w porównaniu z danymi za maj i styczeń br.

Wykres 1. Stopa bezrobocia w rozbiciu na KRAJ – WOJEWÓDZTWO – MIASTO w I połowie 2009 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS.

Zdecydowaną większość - 83,4% - ogółu bezrobotnych zarejestrowanych w końcu czerwca stanowiły osoby poprzednio pracujące (5.824 os.), z czego 16,5% w kategorii (sekcji) **Przetwórstwo przemysłowe**; 13,9% - w kategorii **Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle**, 10,2% - w kategorii **Budownictwo**, 8,4% - w kategorii **Pozostała działalność usługowa** oraz 1,8% - w kategorii **Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi**.

Natomiast w ciągu I półrocza 2009 r. największy napływ do bezrobocia zanotowano w grupach: **Przetwórstwo przemysłowe** (15,2%), **Budownictwo** (12,6%), **Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle** (10,5%) oraz **Pozostała działalność usługowa** (7,4%).

Zdecydowaną większość – 83,4% - bezrobotnych zarejestrowanych w końcu czerwca 2009 r. stanowiły osoby posiadające zawód wyuczony (5.828 os.), pozostałe 16,6% (tj. 1.156 os.) - osoby bez zawodu. Liczba kobiet wynosiła odpowiednio 3.355 i 666 osób. Warto odnotować, że w obu grupach bezrobotnych – zarówno z zawodem, jak i bez zawodu – kobiety stanowiły zdecydowaną większość (57,6%).

Najwięcej osób z wyuczonym zawodem zarejestrowanych było jako:

⇒ 522107	SPRZEDAWCA	604 os.,
⇒ 341902	ASYSTENT EKONOMICZNY	263 os.,
⇒ 932104	ROBOTNIK POMOCNICZY W PRZEMYŚLE PRZETWÓRCZYM	144 os.,
⇒ 311503	TECHNIK MECHANIK	135 os.,
⇒ 722204	ŚLUSARZ	129 os.,
⇒ 419101	PRACOWNIK BIUROWY	116 os.,
⇒ 311204	TECHNIK BUDOWNICTWA	113 os.,
⇒ 913207	SPRZĄTACZKA	110 os.,
⇒ 743304	KRAWIEC	103 os.,
⇒ 712102	MURARZ	100 os.,

W I półroczu 2009 r. napływ bezrobotnych bez zawodu kształtował się na poziomie 1.417 osób, w tym 642 kobiety.

Jeśli wziąć pod uwagę napływ bezrobotnych posiadających określone kwalifikacje, to najczęściej rejestrowali się oni w zawodach:

⇒ 522107	SPRZEDAWCA	406 os.,
⇒ 341902	ASYSTENT EKONOMICZNY	190 os.,
⇒ 311503	TECHNIK MECHANIK	160 os.,
⇒ 722204	ŚLUSARZ	131 os.,
⇒ 241102	EKONOMISTA	130 os.,
⇒ 712102	MURARZ	119 os.,
⇒ 311204	TECHNIK BUDOWNICTWA	109 os.,
⇒ 931301	ROBOTNIK BUDOWLANY	106 os.,
⇒ 932104	ROBOTNIK POMOCNICZY W PRZEMYŚLE PRZETWÓRCZYM	104 os.,
⇒ 512201	KUCHARZ	76 os.

Można zauważyć, że pomimo pewnych wahań w liczbie zarejestrowanych (rejestrujących się) bezrobotnych w w/w zawodach są to te same kategorie, co w analogicznym okresie 2008 r. Kolejne lata pokażą, czy ta tendencja nadal będzie utrzymywać się.

Spośród 277 absolwentów, tj. osób do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki, zarejestrowanych w końcu I półrocza 2009 r. ponad 25% stanowiły osoby bez konkretnego zawodu. W tej grupie zdecydowanie przeważały kobiety.

Wśród bezrobotnych absolwentów z wyuczonym zawodem dominowali:

⇒ 241102	EKONOMISTA	14 os.,
⇒ 247901	SPECJALISTA ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ	11 os.,
⇒ 233108	NAUCZYCIEL NAUCZANIA POCZĄTKOWEGO	10 os.,
⇒ 341902	ASYSTENT EKONOMICZNY	9 os.

Z kolei najwyższy udział w napływie absolwentów w ciągu minionego półrocza mieli:

⇒ EKONOMIŚCI	7,9% ogółu rejestrujących się absolwentów z wyuczonym zawodem
⇒ ASYSTENCI EKONOMICZNI	4,8% ogółu rejestrujących się absolwentów z wyuczonym zawodem
⇒ SPECJALIŚCI ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ	2,6% ogółu rejestrujących się absolwentów z wyuczonym zawodem
⇒ NAUCZYCIELE NAUCZANIA POCZĄTKOWEGO i FRYZJERZY	2,5% ogółu rejestrujących się absolwentów z wyuczonym zawodem

Jeśliby przeanalizować powyższe dane, można dostrzec pewną prawidłowość. Mianowicie, znaczna część zawodów, charakteryzująca się dużym napływem bezrobotnych na przestrzeni pierwszych 6 miesięcy tego roku, była także najliczniej reprezentowaną według stanu na koniec czerwca 2009 r.

Długotrwale bezrobotni, tj. osoby pozostające w rejestrze Miejskiego Urzędu Pracy w Płocku łącznie przez okres ponad 12 miesięcy¹, poprzednio pracujący, stanowili blisko 40% ogółu zarejestrowanych w końcu półrocza (kobiety odpowiednio 48,4% ogółu zarejestrowanych, poprzednio pracujących, kobiet).

Długotrwale bezrobotni najczęściej posiadali kwalifikacje w zawodach:

⇒ 522107	SPRZEDAWCA	302 os.,
⇒ 341902	ASYSTENT EKONOMICZNY	92 os.,
⇒ 932104	ROBOTNIK POMOCNICZY W PRZEMYŚLE PRZETWÓRCZYM	79 os.,
⇒ 913207	SPRZĄTACZKA	61 os.,
⇒ 419101	PRACOWNIK BIUROWY	59 os.,
⇒ 743604	SZWACZKA	44 os.,
⇒ 743202	DZIEWIARZ	42 os.,
⇒ 512201	KUCHARZ	42 os.,
⇒ 722204	ŚLUSARZ	41 os.,
⇒ 743304	KRAWIEC	40 os.

¹ W okresie ostatnich 2 lat z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego dorosłych (zgodnie z definicją ustawową)

Analiza ofert pracy według zawodów (grup zawodów) na terenie miasta Płocka

W okresie sprawozdawczym do Miejskiego Urzędu Pracy w Płocku zgłoszono łącznie 2.288 ofert pracy, z czego 47 zostało anulowanych.

Do najczęściej zgłaszanych należały oferty pracy w zawodach:

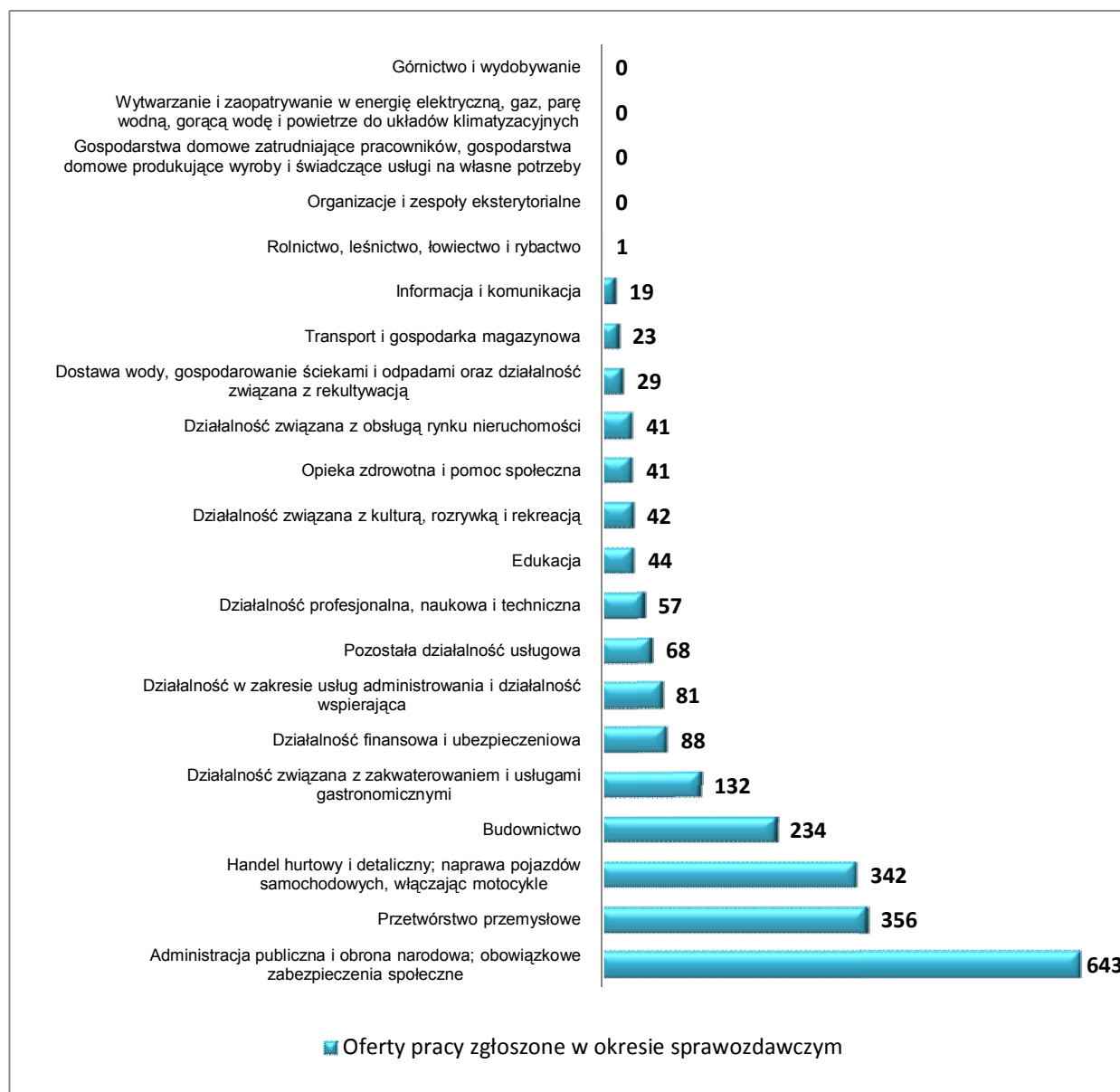
Oferty zgłoszone w I półroczu

⇒ 914103	ROBOTNIK GOSPODARCZY	263
⇒ 913207	SPRZĄTACZKA	188
⇒ 522107	SPRZEDAWCA	170
⇒ 419101	PRACOWNIK BIUROWY	112
⇒ 721290	POZOSTALI SPAWACZE I POKREWNI	87
⇒ 343101	PRACOWNIK ADMINISTRACYJNY	63
⇒ 713803	MONTER RUROCIĄGÓW PRZEMYSŁOWYCH	60
⇒ 341201	AGENT UBEZPIECZENIOWY	57
⇒ 913204	POMOC KUCHENNA	43
⇒ 512302	KELNER	36
⇒ 341503	PRZEDSTAWICIEL HANDLOWY	35
⇒ 712102	MURARZ	34
⇒ 721403	MONTER KONSTRUKCJI STALOWYCH	32
⇒ 826301	OPERATOR MASZYN DO SZYCIA	31
⇒ 512202	KUCHARZ MAŁEJ GASTRONOMII	30

Stanowiło to ponad 50% wszystkich ofert pracy zgłoszonych w okresie sprawozdawczym, przy czym omawiane są tu jedynie te oferty pracy, które trafiły do bazy Miejskiego Urzędu Pracy. Jednocześnie należy pamiętać, że na ilość zgłoszonych ofert pracy mają wpływ różne czynniki m.in. pośrednictwo otwarte, duża fluktuacja pracowników w danym zawodzie (np. sprzedawcy), wreszcie to, czy są to oferty pracy subsydiowanej, czy nie.

Analiza ofert pracy zgłoszonych w I półroczu 2009 r. uwidacznia, że najwięcej (28,7%) zgłoszono ich w sekcji **Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenie społeczne** najmniej – w sekcji **Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo** (0,045% ogółu zgłoszonych ofert). Żadne oferty nie wpłynęły w sekcjach: **Górnictwo i wydobywanie; Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników, gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby** oraz **Organizacje i zespoły eksterytorialne**.

Wykres 2. Liczba ofert pracy zgłoszonych w I połowie 2009 r.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie sprawozdania MPiPS-01 zał. nr 2
Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy.

Analizując oferty pod względem szansy uzyskania pracy zauważymy, że na 277 występujących na terenie miasta Płocka elementarnych grup zawodów (kod 4-cyfrowy) tylko 4 uzyskały wskaźnik maksymalny (MAX). Dalej znalazły się grupy:

**Tabela 1. Wybrane grupy zawodów (wg kodu 4-cyfrowego)
o najwyższym wskaźniku szansy uzyskania oferty pracy (W)**

Kod grupy	Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik (W)*
3453	Funkcjonariusze Służby Więziennej	5,0000
7341	Składacze tekstów	4,3332
3412	Pośrednicy ubezpieczeniowi	2,5833
3475	Sportowcy zawodowi, trenerzy i pokrewni	2,3333
9142	Myjący pojazdy i szyby	1,3333
1226	Kierownicy wewnętrznych jednostek organizacyjnych działalności podstawowej w gospodarce magazynowej, transporcie i łączności	1,0000
1239	Kierownicy pozostałych wewnętrznych jednostek organizacyjnych gdzie indziej niesklasyfikowani	1,0000
7138	Monterzy systemów rurociągowych (zawód szkolny Monter systemów rurociągowych – obejmuje grupę elementarną 7138)	0,9524
7124	Robotnicy budowy dróg i pokrewni	0,7778
9141	Gospodarze budynków	0,7213
3482	Pracownicy bibliotek i informacji naukowej	0,6666
3422	Spedytorzy i pokrewni	0,6666
7113	Robotnicy obróbki kamienia	0,6666
9312	Robotnicy pomocniczy w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni	0,5128
7212	Spawacze i pokrewni	0,4110
9151	Gońcy, bagażowi i pokrewni	0,3333
2122	Statystycy	0,3333
9211	Robotnicy pomocniczy w rolnictwie i pokrewni	0,3333
2132	Programiści	0,3332
1225	Kierownicy wewnętrznych jednostek organizacyjnych działalności podstawowej w gastronomii, hotelarstwie i turystyce	0,3332

* Wskaźnik (W) wyrażony jest stosunkiem średniej miesięcznej liczby ofert pracy, będących w dyspozycji urzędu do średniego miesięcznego poziomu rejestrowanego bezrobocia w danym zawodzie i w danym czasookresie

Źródło: Tabela T-I/P-11 Ranking zawodów zgłoszonych w ofertach pracy w powiecie m. Płock w I półroczu 2009 roku ze względu na wskaźnik szansy uzyskania oferty

Najniższy wskaźnik szansy uzyskania oferty pracy (W=0,0000) uzyskało 129 grup zawodów. Należy jednak pamiętać, że są sytuacje, w których ze względu na dezaktualizację kwalifikacji pracodawca nie znajduje odpowiedniego pracownika wśród osób bezrobotnych. Zdarza się również, że bezrobotni mają odpowiednie kwalifikacje, ale brakuje im motywacji do podjęcia pracy.

Mimo wszystko rozbieżności pomiędzy liczbą osób zarejestrowanych w danym zawodzie a liczbą ofert pracy dla nich przeznaczonych nie należy od razu traktować jako sytuacji „kryzysowej”, to jest nadwyżki (deficytu)

w danym zawodzie. Może bowiem zdarzyć się tak, że w ciągu okresu rozliczeniowego w danym zawodzie zarejestruje się tylko jeden bezrobotny i jednocześnie wpłynie tylko jedna oferta. Wskaźniki wykorzystywane w monitoringu wykażą sytuację alarmową, gdy tymczasem stan faktyczny będzie zgoła odmienny, bo na przykład rejestracja (napływ ofert) dla danego zawodu będzie po prostu marginalna.

Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych

Przez **zawód deficytowy** przyjęto się rozumieć zawód, na który występuje wyższe zapotrzebowanie na rynku pracy niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie, a wskaźnik intensywności deficytu² jest wyższy niż 1,1.

Na 687 zawodów (na poziomie kodu 6-cyfrowego) występujących na terenie miasta Płocka w I półroczu 2009 r., 43 to zawody deficytowe³. Ranking otwiera 30 zawodów (z pominięciem zawodów, których kod kończy się cyfrą 90 *Pozostali...*) tak, jak ilustruje to poniższa tabela:

Tabela 2. Zawody deficytowe w mieście Płocku w I półroczu 2009 r.

Lp.	Kod grupy	Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik intensywności deficytu
1	341201	Agent ubezpieczeniowy	28,5000
2	734103	Drukarz	11,0000
3	931203	Robotnik drogowy	10,0000
4	311208	Technik inżynierii środowiska i melioracji	6,0000
5	721305	Blacharz izolacji przemysłowych	5,2000
6	914103	Robotnik gospodarczy	5,0577
7	522104	Ekspedient w punkcie usługowym	4,6667
8	711301	Kamieniarz	4,0000
9	713803	Monter rurociągów przemysłowych	3,7500
10	411101	Sekretarka	3,2000
11	914202	Operator myjni	3,0000
12	713403	Monter izolacji przemysłowych	2,6667
13	913207	Sprzątaczką	2,5405
14	123901	Kierownik wewnętrznej jednostki organizacyjnej gdzie indziej niesklasyfikowany	2,5000
15	233201	Nauczyciel przedszkola	2,5000
16	513102	Opiekunka dziecięca	2,3333
17	341601	Zaopatrzeniowiec	2,2000
18	243101	Archiwista	2,0000
19	211301	Chemik	2,0000
20	122401	Kierownik wewnętrznej jednostki działalności podstawowej w handlu hurtowym i detalicznym	2,0000

² Wskaźnik intensywności deficytu/nadwyżki to stosunek średniej miesięcznej liczby ofert pracy do średniej miesięcznej liczby zarejestrowanych bezrobotnych w danym zawodzie i w danym czasookresie

³ Nie licząc zawodów MAX deficytowych, o których w dalszej części opracowania

21	311801	Grafik komputerowy	2,0000
22	315207	Kontroler jakości wyrobów – artykuły spożywcze	2,0000
23	412104	Fakturzystka	2,0000
24	413304	Dyspozytor radiotaxi	2,0000
25	621201	Ogrodnik terenów zieleni	2,0000
26	712401	Brukarz	2,0000
27	712901	Konserwator budynków	2,0000
28	915204	Portier	2,0000
29	419101	Pracownik biurowy [Zawód szkolny: Technik prac biurowych]	1,6716
30	721401	Monter kadłubów okrętowych	1,6667

Źródło: Tabela T-I/P-4 Zawody deficytowe i nadwyżkowe w powiecie m. Płock w I półroczu 2009 r.

Jednocześnie z grupy wszystkich zawodów deficytowych można wyodrębnić grupę tych zawodów, które są deficytowe (tj. wskaźnik intensywności deficytu > 1,1) nawet pomimo, iż stosunkowo często pojawiają się dla nich oferty pracy (np. średnia miesięczna liczba ofert pracy zgłoszonych w I półroczu 2009 r. > 2). Są to:

	Średnia miesięczna liczba ofert	Wskaźnik intensywności deficytu
⇒ Robotnik gospodarczy	43,8333	5,0577
⇒ Sprzątaczką	31,3333	2,5405
⇒ Pracownik biurowy [Zawód szkolny: Technik prac biurowych]	18,6667	1,6716
⇒ Pozostali spawacze i pokrewni	14,5000	3,2222
⇒ Pracownik administracyjny [zawód szkolny: Technik administracji]	10,5000	1,5366
⇒ Monter rurociągów przemysłowych	10,0000	3,7500
⇒ Agent ubezpieczeniowy	9,5000	28,5000
⇒ Pomoc kuchenna	7,1667	1,5357
⇒ Kelner	6,0000	1,3846
⇒ Przedstawiciel handlowy [przedstawiciel regionalny]	5,8333	1,2963
⇒ Operator maszyn do szycia	5,1667	1,4762
⇒ Blacharz izolacji przemysłowych	4,3333	5,2000
⇒ Sekretarka	2,6667	3,2000
⇒ Robotnik drogowy	3,3333	10,0000
⇒ Bufetowy [barman]	2,3333	1,5556
⇒ Opiekunka dziecięca	2,3333	2,3333
⇒ Ekspedient w punkcie usługowym	2,3333	4,6667
⇒ Brukarz	2,3333	2,0000

Należy jednak mieć na uwadze, że spora liczba ofert, zwłaszcza dla pracowników biurowych (administracyjnych), to oferty pracy subsydiowanej, a specyfiką zatrudnienia subsydiowanego jest jego czasowy charakter. Dodatkowo, osoby podejmujące ten rodzaj zatrudnienia są wyłączane z ewidencji, chociaż faktycznie w dalszym ciągu pozostają bezrobotne.

Za **zawód nadwyżkowy** uważa się zawód, na który występuje mniejsze zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie. Dodatkowo wskaźnik intensywności nadwyżki⁴ jest niższy niż 0,9.

Wśród zawodów i specjalności występujących na terenie miasta Płocka znalazło się 113 zawodów nadwyżkowych, w tym 32 (z pominięciem zawodów, których kod kończy się cyfrą 90 *Pozostali...*) o najwyższym wskaźniku nadwyżki⁵:

Tabela 3. Zawody nadwyżkowe w mieście Płocku w I półroczu 2009 r.

Lp.	Kod grupy	Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik intensywności nadwyżki
1	311204	Technik budownictwa	0,0092
2	932104	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	0,0096
3	311502	Technik mechanik	0,0125
4	743304	Krawiec	0,0139
5	743202	Dziewiarz	0,0227
6	341902	Asystent ekonomiczny [zawód szkolny: Technik ekonomista]	0,0316
7	742204	Stolarz	0,0357
8	232108	Nauczyciel języka obcego	0,0385
9	241102	Ekonomista	0,0462
10	241205	Specjalista do spraw rachunkowości	0,0500
11	244104	Pedagog	0,0625
12	722204	Ślusarz	0,0687
13	724201	Elektromonter [elektryk] zakładowy	0,0690
14	412102	Asystent rachunkowości [zawód szkolny: Technik rachunkowości]	0,0800
15	712302	Stolarz budowlany	0,0833
16	311603	Technik technologii chemicznej	0,0909
17	235908	Wychowawca w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych	0,0938
18	347102	Plastyk	0,1000
19	721303	Blacharz samochodowy	0,1000
20	233108	Nauczyciel nauczania początkowego	0,1081
21	214602	Inżynier technologii chemicznej	0,1111
22	723106	Mechanik pojazdów samochodowych	0,1111
23	724102	Elektromechanik pojazdów samochodowych	0,1111
24	931301	Robotnik budowlany	0,1226
25	311302	Technik elektryk	0,1250
26	913303	Prasowaczka [ręczna]	0,1333
27	742207	Stolarz meblowy	0,1429
28	721202	Spawacz ręczny gazowy	0,1500
29	311104	Technik geodeta	0,1538
30	312102	Technik informatyk	0,1667
31	341403	Organizator usług gastronomicznych [zawód szkolny: Technik organizacji usług gastronomicznych]	0,1667
32	741203	Piekarz	0,1667

Źródło: Tabela T-I/P-4 Zawody deficytowe i nadwyżkowe w powiecie m. Płock w I półroczu 2009 r.

⁴ Patrz przypis 2 str. 9

⁵ Nie licząc zawodów ZERO nadwyżkowych, o których w dalszej części opracowania

Analizując zawody nadwyżkowe warto zwrócić szczególną uwagę na te zawody, które charakteryzują się jednocześnie dużą dynamiką napływu osób bezrobotnych. Takie podejście pozwoli wyodrębnić specjalności o najmniej korzystnych warunkach na rynku. Przyjmując, że średnia miesięczna liczba zarejestrowanych bezrobotnych > 10 (przy wskaźniku intensywności nadwyżki < 0,9), do takich zawodów zaliczają się:

	Średnia miesięczna liczba zarejestrowanych	Wskaźnik intensywności nadwyżki
⇒ Sprzedawca	67,6667	0,4187
⇒ Asystent ekonomiczny [zawód szkolny: Technik ekonomista]	31,6667	0,0316
⇒ Technik mechanik	26,6667	0,0125
⇒ Ślusarz	21,8333	0,0687
⇒ Ekonomista	21,6667	0,0462
⇒ Murarz	19,8333	0,2857
⇒ Technik budownictwa	18,1667	0,0092
⇒ Robotnik budowlany	17,6667	0,1226
⇒ Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	17,3333	0,0096
⇒ Kucharz	12,6667	0,3026
⇒ Monter konstrukcji stalowych	12,1667	0,4384
⇒ Krawiec	12,0000	0,0139
⇒ Szwaczka	11,6667	0,3143
⇒ Magazynier	11,5000	0,3043
⇒ Fryzjer [zawody szkolne: Fryzjer, Technik usług fryzjerskich]	10,1667	0,4098

Zawody, dla których wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) mieści się w przedziale od 0,9 do 1,1 tzn. zapotrzebowanie na te zawody zbliżone jest do liczby rejestrujących się bezrobotnych, traktuje się jako tzw. **zawody zrównoważone**. W I półroczu 2009 r. na terenie miasta Płocka odnotowano 18 zawodów w równowadze:

Tabela 4. Zawody zrównoważone w mieście Płocku w I półroczu 2009 r.

Lp.	Kod grupy	Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik intensywności nadwyżki/deficytu
1	121103	Prezes	1,0000
2	122501	Kierownik wewnętrznej jednostki działalności podstawowej w gastronomii, hotelarstwie i turystyce	1,0000
3	213102	Administrator systemów komputerowych	1,0000
4	214203	Inżynier budownictwa – budownictwo ogólne	1,0000
5	221102	Biolog	1,0000
6	221103	Ekolog	1,0000
7	311101	Laborant chemiczny	1,0000
8	312101	Konserwator systemów komputerowych i sieci	1,0000
9	341901	Asystent bankowości	1,0000
10	343102	Sekretarka medyczna	1,0000
11	422202	Rejestratorka medyczna	1,0000

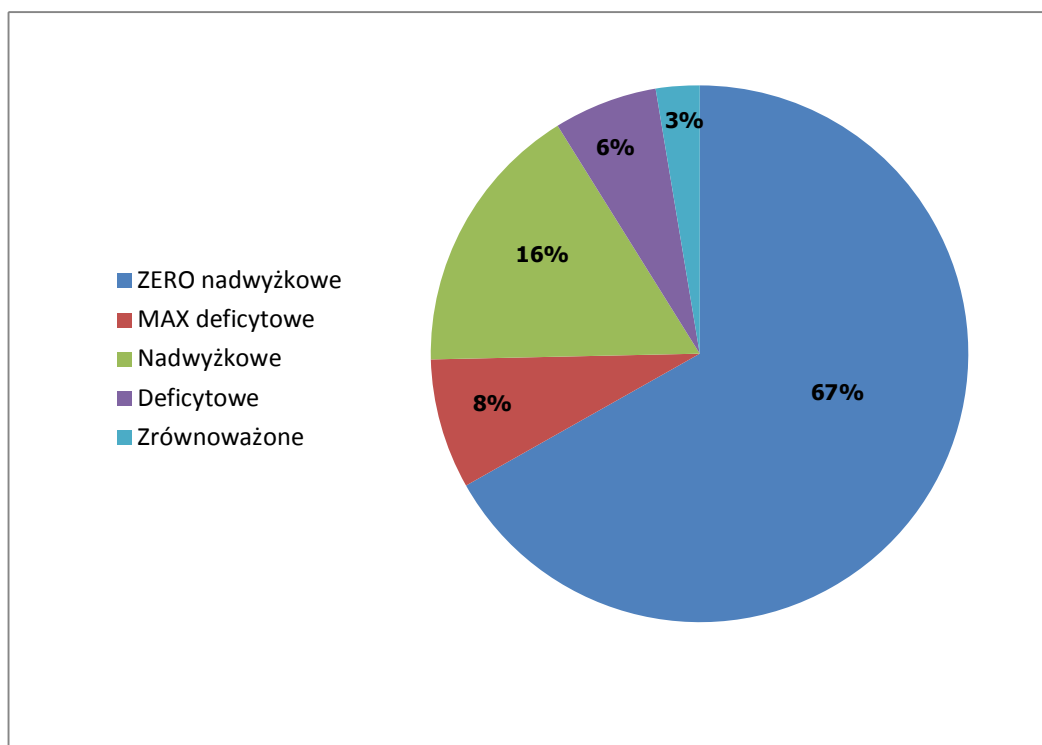
12	514104	Maniurzystka	1,0000
13	712501	Meliorant	1,0000
14	713302	Tynkarz	1,0000
15	811102	Operator koparek i zwałowarek	1,0000
16	932103	Pakowacz	1,0000
17	932106	Sortowacz	1,0000
18	343201	Księgowy [samodzielny]	1,0714

Źródło: Tabela T-I/P-4 Zawody deficytowe i nadwyżkowe w powiecie m. Płock w I półroczu 2009 r.

Odrębną kategorię stanowią tzw. zawody **MAX deficytowe** czyli takie, dla których wpływają oferty pracy, ale w których nie rejestrują się bezrobotni oraz zawody **ZERO nadwyżkowe** tj. takie, gdzie rejestrują się bezrobotni, ale nie ma ofert pracy.

Zgodnie z wytycznymi Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej zawodów o wskaźnikach MAX i „0” nie uwzględnia się w monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych. Warto jednak na marginesie zaznaczyć, że w Płocku w I półroczu 2009 r. wskaźnik zerowy uzyskało aż 459 zawodów, z kolei maksymalny – 54 zawody.

Wykres 3. Zawody deficytowe i nadwyżkowe na terenie miasta Płocka w ujęciu procentowym

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 5. Dynamika deficytu/nadwyżki zawodów w latach 2007-2009 na wybranych przykładach

Nazwa zawodu	I półrocze 2007	2007	I półrocze 2008	2008	I półrocze 2009
Administrator systemów komputerowych	deficytowy	deficytowy	nadwyżkowy	nadwyżkowy	zrównoważony
Fizjoterapeuta	deficytowy	deficytowy	nadwyżkowy	nadwyżkowy	nadwyżkowy
Nauczyciel przedszkola	nadwyżkowy	deficytowy	deficytowy	deficytowy	deficytowy
Specjalista bankowości	nadwyżkowy	nadwyżkowy	deficytowy	deficytowy	nadwyżkowy
Laborant chemiczny	nadwyżkowy	zrównoważony	zrównoważony	nadwyżkowy	zrównoważony
Technik elektronik	nadwyżkowy	nadwyżkowy	zrównoważony	zrównoważony	nadwyżkowy
Technik telekomunikacji	zrównoważony	nadwyżkowy	nadwyżkowy	nadwyżkowy	nadwyżkowy
Inspektor bezpieczeństwa i higieny pracy	nadwyżkowy	nadwyżkowy	deficytowy	deficytowy	nadwyżkowy
Asystent bankowości	nadwyżkowy	nadwyżkowy	deficytowy	deficytowy	zrównoważony
Magazynier	deficytowy	deficytowy	zrównoważony	deficytowy	nadwyżkowy
Rejestratorka medyczna	zrównoważony	deficytowy	nadwyżkowy	nadwyżkowy	zrównoważony
Kucharz małej gastronomii	zrównoważony	nadwyżkowy	nadwyżkowy	nadwyżkowy	nadwyżkowy
Bufetowy [barman]	nadwyżkowy	nadwyżkowy	deficytowy	deficytowy	deficytowy
Opiekunka dziecięca	nadwyżkowy	zrównoważony	deficytowy	deficytowy	deficytowy
Kosmetyczka	zrównoważony	zrównoważony	nadwyżkowy	nadwyżkowy	nadwyżkowy
Pracownik ochrony mienia i osób	nadwyżkowy	nadwyżkowy	deficytowy	deficytowy	nadwyżkowy
Ekspedient w punkcie usługowym	nadwyżkowy	zrównoważony	deficytowy	deficytowy	deficytowy
Murarz	nadwyżkowy	nadwyżkowy	zrównoważony	nadwyżkowy	nadwyżkowy
Monter rurociągów przemysłowych	nadwyżkowy	nadwyżkowy	deficytowy	deficytowy	deficytowy
Monter konstrukcji stalowych	nadwyżkowy	nadwyżkowy	deficytowy	deficytowy	nadwyżkowy
Dozorca	nadwyżkowy	nadwyżkowy	deficytowy	deficytowy	nadwyżkowy
Robotnik budowlany	zrównoważony	deficytowy	deficytowy	deficytowy	nadwyżkowy
Sortowacz	zrównoważony	deficytowy	deficytowy	deficytowy	zrównoważony

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Tabeli T-I/P-4 Zawody deficytowe i nadwyżkowe w powiecie m. Płock

Podsumowanie

Przestudiowanie powyższych danych pozwala na sformułowanie pewnych generalnych wniosków na temat sytuacji lokalnego rynku pracy w I półroczu 2009 r., mianowicie:

- ✓ W końcu czerwca 2009 r. w rejestrze MUP zarejestrowanych było 6.984 osoby, w tym 4.021 kobiet, to jest o 1.693 osoby mniej (odpowiednio 1.404 kobiety mniej) niż w analogicznym okresie ubiegłego roku.
- ✓ Na przestrzeni pierwszych 6 miesięcy 2009 r. zarejestrowały się łącznie 6.703 osoby, w tym 3.004 kobiety.
- ✓ Dla ponad 50% bezrobotnych (poprzednio pracujących) ostatnimi miejscami pracy były sekcje: Przetwórstwo przemysłowe; Handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle; Budownictwo; Pozostała działalność usługowa oraz Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi.
- ✓ Najczęściej rejestrowali się sprzedawcy (ponad 7% napływu bezrobotnych z wyuczonym zawodem), byli oni również najliczniejszą grupą zarejestrowanych w końcu omawianego okresu (10,4% bezrobotnych z wyuczonym zawodem).
- ✓ Ogółem wpłynęło 2.288 ofert pracy, z czego pracodawcy anulowali 47. Najczęściej zgłaszane dotyczyły pracy dla robotników gospodarczych, sprzątaczek, sprzedawców i pracowników biurowych.
- ✓ Na 687 zawodów i specjalności występujących na terenie miasta Płocka w I półroczu 2009 r. odnotowano 459 zawodów 0-nadwyżkowych (gdzie wskaźnik intensywności nadwyżki $(W)=0,0000$), 54 MAX-deficytowe (gdzie wskaźnik intensywności deficytu $(W)=MAX$), 113 nadwyżkowych (gdzie $(W)<0,9$), 43 deficytowe (gdzie $(W)>1,1$) oraz 18 zawodów w równowadze (gdzie $0,9\leq(W)\leq1,1$).
- ✓ Do grup zawodów o najwyższym wskaźniku intensywności deficytu (na poziomie 4-cyfrowego kodu zawodów) zaliczały się m.in. następujące grupy elementarne: Pośrednicy ubezpieczeniowi; Składacze tekstów; Myjący pojazdy i szyby; Sportowcy zawodowi, trenerzy i pokrewni; Gospodarze budynków.
- ✓ Do najbardziej deficytowych zawodów na poziomie 6-cyfrowego kodu należeli m.in.: agenci ubezpieczeniowi, drukarze, robotnicy drogowi, technicy inżynierii środowiska i melioracji, archiwiści, chemicy, brukarze.

- ✓ Najwyższy wskaźnik nadwyżki osiągnęły m.in. zawody: technik budownictwa, robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym, technik mechanik, krawiec.
- ✓ Wśród zawodów zrównoważonych znaleźli się m.in. prezesi, biolodzy, ekolodzy, laboranci chemiczni, asystenci bankowości.

Konkludując, należy jeszcze raz podkreślić rolę monitoringu jako narzędzia badawczego pozwalającego usprawnić działalność publicznych służb zatrudnienia, niemniej narzędzia niedoskonałego, skupiającego uwagę jedynie na skromnym wycinku lokalnego rynku pracy.

Dlatego formułowane na podstawie raportu wnioski mogą być obarczone marginesem błędu. Dopiero dogłębna analiza i wieloletnia obserwacja procesów zachodzących w strukturze kwalifikacyjno-zawodowej może przynieść wymierne efekty.

Spis tabel i wykresów:

Wykres 1. Stopa bezrobocia w rozbiciu na KRAJ – WOJEWÓDZTWO – MIASTO w I połowie 2009 r.

Wykres 2. Liczba ofert pracy zgłoszonych w I połowie 2009 r.

Wykres 3. Zawody nadwyżkowe i deficytowe na terenie miasta Płocka w ujęciu procentowym

Tabela 1. Wybrane grupy zawodów (wg kodu 4-cyfrowego) o najwyższym wskaźniku szansy uzyskania oferty pracy

Tabela 2. Zawody deficytowe w mieście Płocku w I półroczu 2009 r.

Tabela 3. Zawody nadwyżkowe w mieście Płocku w I półroczu 2009 r.

Tabela 4. Zawody zrównoważone w mieście Płocku w I półroczu 2009 r.

Tabela 5. Dynamika deficytu/nadwyżki zawodów w latach 2007-2009 na wybranych przykładach

Przedruk, kopiowanie, wykorzystanie w całości lub w części wyłącznie z podaniem źródła.